

تدوین و سنجش شاخص های بافت های فرسوده شهری با رویکرد امداد رسانی در بحرانهای شهری (زلزله) نمونه موردی محله کاشانک منطقه یک تهران

یاسمن عنبری^{1*}، امیر یآوری

1- کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، Anbari.yasaman@gmail.com

2- دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، قزوین، ایران، A.yavari@qiau.ac.ir

چکیده:

از جمله ویژگی عمده شهرهای بزرگ ایران وجود بافت های فرسوده شهری است که با نگرش بر وضعیت و ریسک پذیری بالای این بافت ها و سکونت و معیشت میلیون ها نفر در آنها، لزوم آمادگی برای مقابله با بحران های طبیعی از جمله زلزله و نیز انجام اقداماتی برای کاهش تاثیرات بلایای طبیعی آشکار است. حال آنکه بافت های فرسوده شهری به دلیل مشکلاتی از قبیل عدم رعایت معیارهای فنی و مهندسی در ساخت بنا، شبکه ارتباطی ناکارآمد، عدم وجود تاسیسات و تجهیزات شهری مناسب و.. بیشتر از سایر بافت های شهری در معرض خطر می باشند. از این رو اصلاح ساختار شهری در بافت های فرسوده بر مبنای توسعه پایدار و توجه به مسائل مربوط به مدیریت بحران یکی از ضرورت های نظام مدیریت شهری است این مقاله بافت فرسوده محله کاشانک واقع در منطقه یک شهر تهران را از نظر تدوین و سنجش شاخص های بافت های فرسوده شهری با رویکرد امداد رسانی در بحرانهای شهری (زلزله) مورد توجه قرار داده است. در این پژوهش با استفاده از روش دلفی شاخص های آسیب پذیری و مدیریت بحران استخراج گردیده است سپس با استفاده از نرم افزار AHP اولویت بندی گردیده اند.

کلمات کلیدی: بافت فرسوده شهری، امداد رسانی، بحران طبیعی، زلزله، تهران

1- مقدمه

از جمله ویژگی عمده شهرهای بزرگ ایران وجود بافت های فرسوده شهری است که با نگرش بر وضعیت و ریسک پذیری بالای این بافت ها و سکونت و معیشت میلیون ها نفر در آنها، لزوم آمادگی برای مقابله با بحران های طبیعی از جمله زلزله و نیز انجام اقداماتی برای کاهش تاثیرات بلایای طبیعی آشکار است [۱]. از این رو اصلاح ساختار شهری در بافت های فرسوده بر مبنای توسعه پایدار و توجه به مسائل مربوط به مدیریت بحران یکی از ضرورت های نظام مدیریت شهری است و توجه مدیران ارشد شهری و دولت به بافت های فرسوده شهری یکی از مهمترین اتفاقاتی است که در مدیریت بحران می تواند موثر باشد. از ویژگی های این گونه بافت ها تراکم ساختمان های ناپایدار، وضعیت ترافیکی نامناسب، فشردگی بافت و نارسایی های کالبدی، فیزیکی است که در مواقع بحران تشدید میشود [۲]. از این رو در این پژوهش سعی بر آن است با شناخت مراحل مدیریت بحران و عوامل موثر در آسیب پذیری و امداد رسانی به شناسایی ارتباط و بیان راهکارهایی با استفاده از مدیریت بحران، جهت کاهش آسیب پذیری و افزایش امداد رسانی پرداخته شود.